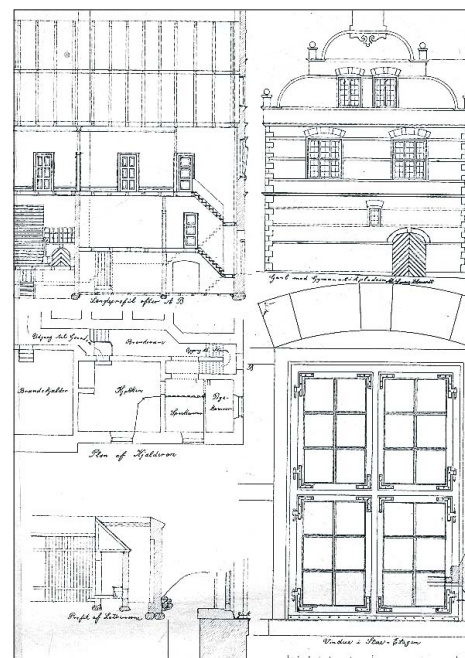

BINDESØLLS RÅDHUS på Store Torv blev opført i 1853 – her et forarbejde fra 1851 – og var Thistedes magtcentrum i over 100 år. Det er formentlig byens mest fotograferede bygning, men Lokalhistorisk Arkiv for Thisted Kommune er fortsat interesseret i billedmateriale.

DET ER ikke lykkedes at finde originale tegninger fra rådhusets opførelse i 1853, kun et forarbejde fra 1851, som nok umiddelbart ligner det opførte, men som alligevel er et markant anderledes hus.

HISTORIEN I BILLEDET

Nye skitser af det gamle rådhus er dukket frem fra gemmerne

EFTERLYSNING: Arkivet vil gerne have "nye" gamle billeder af rådhuset

Af Orla Poulsen
Lokalhistorisk Arkiv for Thisted Kommune

THISTED: Store Torv har til alle tider været en messe – og en masse – værd, og i denne tid bevæger et nyt indkøbscenter ikklædt beton og glas sig fra J.P. Jacobsens Plads mod torvet – på og under jorden. Bakket op af en samtds gunstige vinde.

Undervejs har et kvarter i bymidten fået ryddet munden. Flere af de bygninger, der måtte lade livet og blev kørt på lossepladsen – og hvor den slags fortid ellers havner – var for kun et halvt hundrede år siden blankpoleret nutid og selve den moderne tids ankomst til købstaden.

Op på Store Torv følger en af indkøbscentrets kommende naboer tilbagegænet og med stoiske ro aktiviteterne på byggepladsen. Med danmarkshistorien brændt ind i stenene og med en arkitektur hævet over dagskurser har denne nabo allerede gjort sig forestillinger om, hvad der igen kan komme til at ske i området omkring Store Torv om et halvt hundrede år. Når moderne tider defineres på en ny måde.

Denne nabo er Bindsølls rådhus fra 1853. I mere end 100 år Thistedes magtcentrum. Det er overtaget af Realea A/S og skal i de kommende år restaureres – og bliver dermed en del af disse Store Torvs-aktiviteter. Det forberedende arbejde er i gang, og Realea appellerer nu til thyboerne sammen med Lokalhistorisk Arkiv for

FAKTA

HISTORIEN I BILLEDET – BILLEDET I HISTORIEN

- Stil gamle fotografier – eller film – til rådighed for Lokalhistorisk Arkiv for Thisted Kommune, lyder opfordringen fra arkivet.
- Arkivet har sammen med Thisted Dagblad indledt en "kampagne" for at få thyboer og hannæsboer til at kigge efter i skuffer og andre gemmer efter spændende lokalhistorisk materiale.
- Billeder og film kan indleveres til Lokalhistorisk Arkiv både i Hurup på biblioteket og i Thisted i J.P. Jacobsens hus.
- Arkivet scanner de gamle billeder ind og kan også søgtes bruge billeder, man selv har scannet ind i ordentlig teknisk kvalitet.
- "Historien i billedet" er en rubrik, der med jævne mellemrum vil dukke op i Thisted Dagblad i håbet om, at det øger billedbidragene til Lokalhistorisk Arkiv.

Thisted Kommune, der forleden begyndte en indsamling af billeder til yderligere dokumentation af kommunens historie.

Billeder efterlyses

Store Torv er en af de mest fotograferede lokaliteter i byen, og på de fleste billeder er rådhuset med – direkte eller i rollen som kulisser. Men det er alligevel billeder af rådhuset, der efterlyses i forbindelse med forberedelsen af restaureringen af bygningen og gerne fra vestsiden, som er dårligt repræsenteret i Lokalhistorisk Arkivs ellers righoldige samling af rådhusbilleder.

I forbindelse med Realeas køb af rådhuset af Thisted Kommune har man søgt efter det originale tegningsmateriale fra rådhusets opførelse i 1853. Det er imidlertid ikke lykkedes at finde tegningerne, kun et forarbejde fra 1851, som nok umiddelbart ligner det opførte, men som ved nærmere eftersyn alligevel er et markant anderledes hus. Ikke

mindst i selve plandisponeringen og etageantallet.

Thisted Rådhus er blevet beskrevet i flere lokalhistoriske sammenhænge og har været illustreret af såvel tegninger som billeder, men disse skitser har ikke tidligere været offentligt fremme, og de er derfor en væsentlig tilføjelse til denne side af den lokale historie.

Arkitekt Connie Hviid, projektleder i Realea, oplyser, at man ifølge Rigsarkivet i justitsministeriets arkiv kan se, at projekttegningerne har været fremsendt til godkendelse og herefter returneret til amtet:

– De bør derfor være at finde i amtsarkiver, men undersøgelser hos Landsarkivet for Nørrejylland har ikke bragt tegningerne frem i dagens lys. Derimod findes der på landsarkivet en beslutningsprotokol fra byggesagen ført løbende under møder i Thisted under byggeriet.

– Der er dukket to tegninger op i arkitekt F. Uldalls arkiv. Vi har ikke mange op-

lysninger om denne arkitekt Uldall, formentlig fra Randers, men alt tyder på, at han i 1870'erne har haft med nogle bygningsændringer at gøre. Derfor findes der i hans arkiv en kopi af en tegning fra rådhusets opførelse – tydeligvis påført nogle senere notater, fortæller Connie Hviid.

Som et puslespil

Indsamlingen af materiale om Thisted Rådhus og dets oprindelige udseende og planløsning har ifølge arkitekten nærmest mindet om lægningen af et puslespil. Der findes en del billeder af rådhuset set fra torvet, men gavle og bagfacaden er ikke veldokumenteret, ligesom plantegninger er en mangelvare.

Op og med hensyn til billeder af gavle og bagfacaden sætter Realea og Lokalhistorisk Arkiv nu deres lid til thyboernes fotoalbums derhjemme. Måske findes her lige de billeder, arkitekten mangler – og som kan være den brik, der mangler i dette historiske puslespil, som restaureringen af en gammel købstads rådhus som nævnt kan være.

En kæters tankeligger lige for: Når man i 1853 kunne rejse en bygning, som Thisted i 2008 er stolt af – burde man så ikke i 2008 kunne rejse en tilsvarende bygning, som Thistedes borgere om 150 år kunne være stolte af at kunne vise frem? Det burde ikke også være en utopisk tanke!

Bygningsarkæologi på Store Torv

Af Orla Poulsen
Lokalhistorisk Arkiv for Thisted Kommune

ET FORARBEJDE fra 1851 til det gamle rådhus på Store Torv i Thisted.

THISTED: Før centerbyggeriet i Thistedes bymidte kunne gå i gang, var arkæologerne i området for at lede efter spor efter Thistedes fortid. Og nu skal en anden slags arkæologer i arbejde i forbindelse med et nyt projekt – bygningsarkæologer.

Det gamle Thisted Rådhus på Store Torv står foran en stor restaurering. Realea A/S overtog formelt bygningen 1. april, men da de indledende opmålinger, bygningsundersøgelser og udarbejdelse af projektmateriale ikke i nævneværdig grad vil føre til bygningsmæssige indgreb hen over sommeren, er det aftalt, at turistkontoret kan blive i bygningen frem til 1. oktober. Herefter forventes restaureringsarbejdet at kunne gå i gang. Arbejdet forventes afsluttet i foråret 2010.

Thisted Kommune vil i

fremtiden være lejer af bygningen, og arkitekt Connie Hviid, projektleder i Realea, oplyser, at der i forløbet omkring nyindretning af bygningen vil blive en dialog med de fremtidige brugere, så man så vidt muligt kan tage hensyn til de ønsker, der måtte være:

– Da bygningen er fredet, vil der være begrænsninger på, hvor meget vi kan ændre forløbet og sammenhængen i bygningen i forhold til det oprindelige, men med nutidens krav om tilgængelighed for alle, er det tvungende nødvendigt at skabe en niveaufri adgang og elevatorbetjening af som minimum de etager, hvor der kommer publikum, fortæller Connie Hviid.

Indsamling af materiale om rådhuset og dets oprindelige udseende og planløsning har været lidt af et puslespil for Realea. Plandisponeringen anno 1920'erne og 1930'erne er belyst takket være opmålinger udført af arkitekt Jens Foged. Men puslespillet mangler stadig brikker:

– Den oprindelige planløsning står endnu ikke helt klar for os, siger Connie Hviid. – Bygningsdetaljer og facadeetakt på bagfacaden er heller ikke fuldt afklaret. Vi håber nu, at de forestående bygningsarkæologiske undersøgelser vil besvare, om ikke alle, så en del af disse uafklarede spørgsmål, så vi kan nå frem til så sikker en rekonstruktion, at grundlaget for at træffe de rette beslutninger om den fremtidige indretning og udseende er til stede.